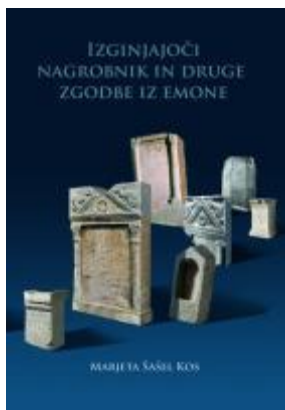

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na drugi redni novinarski konferenci v 2015. Ta bo v torek, 31. marca 2015, ob 12. uri v Atriju ZRC.

Naslov: Izginjajoči nagrobnik in druge zgodbe iz Emone

Avtorica: Marjeta Šašel Kos
Drugi avtorji: ilustracije Tamara Korošec
Leto: 2015
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za arheologijo
ISBN: 978-961-254-763-9
Specifikacija: mehka vezava • 16,5 × 22,5 • 76 strani • 50 fotografij, risb in zemljevidov
Cena: 12.00 EUR

Izdaja v angleškem jeziku: **The Disappearing Tombstone and Other Stories from Emona**

Zgodbe so nastale na osnovi rimskih spomenikov z napisi, ki jih hranita Narodni muzej Slovenije in Muzej in galerije mesta Ljubljane. Rimski napisi Emone in širše okolice so namreč zelo zanimiv vir podatkov o življenju v Emoni in nam na neposreden način razkrivajo različne plati vsakdanjika emonskih prebivalcev.

Knjižica v desetih kratkih zgodbah oriše zanimive in nenavadne usode nekaterih posameznikov, ki so resnično živeli v Emoni ali na njenem podeželju, v enajsti pa pojasni, zakaj so v antiki in še dolgo pozneje menili, da so Emono zgradili Jazon in njegovi argonavti.

Naslov: Slovenska rudarska poročila iz rudišča Belščica v Karavankah s preloma 18. in 19. stoletja za Sigismunda (Žiga) Zoisa. Diplomatični in kritični prepis, interpretacija v sodobni slovenščini in komentar poročil o delovanju rudnika Žirovnica, ki sta jih med letoma 1797 in 1805 pisala rudarska nadzornika Lukas in Vincenc Polc; v Dodatku Geslovnik s komentarjem

Avtor: Goran Schmidt
Leto: 2015
Zbirka: Thesaurus memoriae Fontes 11
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Zgodovinski inštitut Milka Kosa
ISBN: 978-961-254-767-7
Specifikacija: trda vezava • 20 × 28 cm • 510 strani
Cena: 42.00 EUR

Delo je monografsko zasnovana, interdisciplinarna, znanstvena jezikovno-zgodovinsko-geološko-montanistična obravnava poročil, ki sta jih med letoma 1788 in 1816 pisala rudarska nadzornika,

Gorenjca, jeseniška domačina, lastniku rudišč pod Belščico v Karavankah, mecenu slovenske razsvetljenske misli, baronu Sigismondu (Žigi) Zoisu. Slovenska rudarska poročila so obsežen korpus 483-ih rokopisnih listov in so v tej knjigi prvič obravnavana v izboru 116-ih poročil iz rudišča Belščica od maja 1797 do avgusta 1805, in sicer zato, ker opisujejo rudnik Žirovnica od odprtja do dokončnega zaprtja. V spremnem besedilu avtor okvirno oriše razmere v družbi in gospodarstvu na prelomu 18. in 19. stoletja. Problematika je predstavljena tako, da jo bo lahko kritično proučil strokovnjak geolog in mineralog, rudar, ekonomist, slovenist in nenazadnje zgodovinar. Različni profili utegnejo izvesti s študijem komentiranega gradiva pomembna nova dognanja o tedanjem času.

Poročila so odkritje tako v jezikovnem pogledu, ko lahko jezik rudarjev primerjamo s sočasnim Linhartovim, kot tudi v montanistično-geološko-mineraloškem pogledu. Govorijo o organizaciji dela v Zoisovih karavanških rudnikih, o načinih merjenj in kopanj, o številu rudarjev, o dolžini izkopanih rovov, o kamninah in rudninah, na katere so naleteli. Poročajo o dramatičnih dogodkih v rudniku: o vdorih vode, presenetljivo pogosto o požarih in eksplozijah in imajo izjemno zgodovinsko in montanistično vrednost, saj omogočajo vpogled v stanje stroke pred dvema stoletjema

Naslov: **On the Eve of the Great War. Political concepts, conspiracies and theories**

Uredili: [Gregor Antoličič](#), [Andrej Rahten](#), [Petra Svoljšak](#)

Avtorji prispevkov: [Arnold Suppan](#), [Michael Epkenhans](#), [Martin Bayer](#), [Damijan Guštin](#), [Andrej Rahten](#)

Leto: 2015

Zbirka: [Studia diplomatica Slovenica Monographiae 3](#)

Jezik: angleški

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: [Zgodovinski inštitut Milka Kosa](#)

Soizdajatelj: [Center za evropsko prihodnost \(Mengeš\)](#)

ISBN: 978-961-254-762-2

Specifikacija: trda vezava • 16 × 24 cm

Cena: 20.00 EUR

V knjigi so predstavljena različna gledanja slovenskih, avstrijskih in nemških zgodovinarjev na dogajanje ob izbruhu prve svetovne vojne. Študije avtorjev temeljijo na dolgoletnem preučevanju literature in arhivskega gradiva. Objavljeni prispevki dajejo vpogled v različne sfere predvojnega in medvojnega dogajanja in na nekaterih področjih prinašajo povsem nova dognanja. Bralcu bodo omogočila boljše razumevanje geopolitičnih okoliščin, ki so pripeljale do izbruha prve svetovne vojne. V času obeležij stote obletnice usodnega atentata v Sarajevu in začetka prve svetovne vojne avtorji poudarjajo pomen raziskovanja temeljnih dejavnikov, ki so svetovne velesile potisnili v medsebojni konflikt. To jim omogoča presojanje zgodovinskih dejstev iz različnih zornih kotov nacionalnih zgodovinopisji.

Naslov: Spreminjanje prometne rabe zemljišč v Sloveniji

Avtor: David Bole
Leto: 2015
Zbirka: Georitem 25
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika
ISBN: 978-961-254-769-1
Specifikacija: mehka vezava • 14 × 20,5 cm • 76 strani
Cena: 15.00 EUR

Načini mobilnosti prebivalstva vplivajo na prometno rabo zemljišč in s tem oblikujejo prostor, v katerem živimo. Po podatkih zemljiškega katastra je v Sloveniji 465 km² prometne rabe, kar predstavlja več kot polovico vseh pozidanih površin oziroma dobra 2 % celotne površine Slovenije. Prometna raba v zadnjem desetletju narašča, a počasneje kot ostala pozidana raba, kar morda nakazuje na večjo racionalnost poselitve v Sloveniji. Analiza prometne rabe na državni ravni kaže na območja, ki najbolj pridobivajo prometno rabo. To so območja z novo prometno infrastrukturo (ceste, železnice), pa tudi turistična ter nekatera (sub)urbanizirana območja. Rezultati kažejo, da so lokalne politične in načrtovalske odločitve zelo pomemben dejavnik rasti prometne rabe v slovenskih mestih.

Naslov: Triglavski ledenik

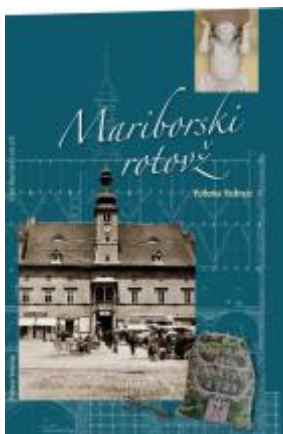
Avtorji: Matej Gabrovec, Mauro Hrvatin, Blaž Komac, Jaka Ortar, Miha Pavšek, Maja Topole, Mihaela Triglav Čekada, Matija Zorn
Leto: 2014
Zbirka: Geografija Slovenije 30
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika
ISBN: 978-961-254-731-8
Specifikacija: trda vezava • 17 × 24 cm • 252 strani
Cena: 20.00 EUR

Triglavski ledenik od leta 1946 redno merijo, opazujejo in preučujejo sodelavci Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Na začetku meritev je bila njegova površina 14,4 ha, do danes pa se je skrčil na slabo polovico hektarja. Zdaj ledenik nima več vseh ledeniških značilnosti. O ledeniku lahko govorimo le še zaradi njegove preteklosti, na osnovi analize geomorfni oblik Triglavskega pogorja ter pisnih in slikovnih virov iz 19. in 20. stoletja. Obdobje meritev z vidika kolebanja ledenika kronološko delimo na štiri dele. Prva leta do leta 1964 je zaznamovalo krčenje ledenika. Leta 1952 je bil ledenik prvič geodetsko izmerjen. Na podlagi teh meritev smo lahko izračunali tudi prostornino ledenika. Drugo obdobje od leta 1965 do leta 1982 je zaznamovala stagnacija v krčenju ledenika. V večini let je ledenik tudi ob koncu talilne dobe prekrival sneg. Tretje razdobje med letoma 1983 in 2003 je zaznamoval najhitrejši umik ledenika. V devetdesetih letih 20. stoletja smo posodobili meritve, leta 1999 smo začeli z rednimi fotogrametričnimi

meritvami, tega leta smo prvič izmerili debelino ledu z georadarjem. V zadnjem razdobju po letu 2003 se je krčenje ledenika znova upočasnilo.

Naslov: **Mariborski rotovž**

Avtorica: Polona Vidmar

Leto: 2014

Zbirka: Umetnine v žepu 10

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

ISBN: 978-961-254-742-4

Specifikacija: mehka vezava • 21 × 13 cm • 96 strani

Cena: 10.00 EUR

Mariborski rotovž je ena od najpomembnejših posvetnih stavb v mestu. V 16. stoletju so mestni oblastniki zanj pridobili prominentno lokacijo na severni stranici Glavnega trga. Prezidavo obstoječe hiše so zaupali enemu od severnoitalijanskih gradbenikov, ki so utrjevali mestno obzidje in gradili obrambne stolpe. Zunanjo podobo rotovža zaznamujejo balkon in urni stolpič s čebulasto streho ter arkadni hodniki na dvorišču. Avtorica se je posvetila stavbni zgodovini in ji sledila na podlagi pisnih virov, mestnih vedut, fotografij in gradbenih načrtov. Posebna pozornost je namenjena štukaturnemu okrasu sedanje poročne dvorane, simbolom mestne oblasti, ki so jih nekdanj hranili v rotovžu, in nekdanji slikarski opremi prostorov. Predvsem slikarska zapuščina je neprecenljiv vir za preučevanje vloge nekdanjih mariborskih mestnih sodnikov in županov ter njihove samopodobe in teženj po reprezentanci, obenem pa tudi za preučevanje umetnikov, ki so nekdanj delovali v Mariboru.

Naslov: **Jurčičeva pot**

Avtorica: Mojca Zajc

Drugi avtorji: umetnostnozgodovinski opisi cerkva Simona Kermavnar

Leto: 2015

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

ISBN: 978-961-254-772-1

Specifikacija: mehka vezava • 15 × 21 cm • 72 strani

Cena: 10.00 EUR

Vsako leto se v soboto okoli 4. marca v Višnji Gori na Dolenjskem zberejo številni popotniki, ki se odpravijo na priljubljeni pohod po tako imenovani Jurčičevi poti. Dogodek proslavlja rojstni dan slovenskega pisatelja Josipa Jurčiča (1844–1881), pot pa pohodnike vodi iz Višnje Gore do Muljave in z Muljave do Krke. Udeleženci pohoda odkrivajo posamezne kraje in spomenike, o katerih je Jurčič pisal v svojih številnih, tudi najbolj priljubljenih delih. V strokovni monografiji avtorice Mojce Zajc so predstavljeni nastanek, razvoj in organizacija poti ter kraji in spomeniki, ki se zvrstijo na Jurčičevi poti. Opisi cerkva, ki jih je prispevala Simona Kermavnar, odkrivajo bogastvo umetnostnozgodovinske dediščine. Posebna pozornost je namenjena pomenu Jurčičevega

literarnega in političnega delovanja za zgodovino slovenskega naroda, rdečo nit pa sestavljajo opozorila na literarna dela, v katerih je opisoval rojstno Muljavo z okolico in tamkajšnje prebivalce. Slikovno bogato opremljena knjiga bralca prijazno vabi v »Krnjavljevo deželo« in ga nagovarja k (ponovnemu) branju ne le prvega slovenskega romana, ampak tudi drugih Jurčičevih zgodb.

Naslov: **Uvod v poetiko Anne A. Ahmatove**

Avtorica: [Neža Zajc](#)

Leto: 2015

Zbirka: [Življenja in dela IX. Biografske študije 6](#)

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: [Inštitut za kulturno zgodovino](#)

ISBN: 978-961-254-760-8

Specifikacija: mehka vezava • 17 × 24 cm • 302 strani

Cena: 17.00 EUR

Knjiga, ki biografije ne ločuje od poezije Anne Andrejevne Ahmatove, je napisana na podlagi preučevanja avtoričinega opusa, njenih osebnih in avtobiografskih zapisov ter pričevanj njenih bližnjih, tako literarnih kot življenjskih sopotnikov. Obenem predstavlja svojevrsten vpogled v pesničin "avtorski laboratorij oziroma arhiv," saj je z obravnavo nekaterih rokopisnih virov približan ustvarjalni proces pesnjenja Anne A. Ahmatove. V zgodovinskem kontekstu je odstrta tragična freska usode ruskih intelektualcev v prvi polovici 20. stoletja ter nekoliko osvetljen kompleksen soodnos med oblastjo in ustvarjalci, pogosto žrtvami diktatorskega režima. Dodane pesmi v izvirniku in prevodu so ponujene v zaključno branje. Knjiga razširja prostor literarne zgodovine in metodologije literarne vede, saj Anno Andrejevno Ahmatovo predstavi kot sooblikovalko ruske literarne, pa tudi nacionalne kulturne zavesti.

Naslov: **Venček domačih. Predmeti, Slovencem sveti**

Uredil: [Jernej Mlekuž](#)

Drugi avtorji: [posamezni prispevki Jernej Mlekuž, Mojca Kovačič, Dimitrij Mlekuž, Damir Josipovič](#)

Leto: 2015

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: [Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije](#)

ISBN: 978-961-254-771-4

Specifikacija: mehka vezava • 15 × 21 cm • 192 strani

Cena: 16.00 EUR

Zasoljeno z besedami Benedicta Andersona, pripadnost kranjske klobase, vaške situle, harmonike in gibanice slovenskemu narodu »nosi avro usodne določenosti«, popoprano z Raymondom Williamsom, se s kranjsko klobaso, z vaško situlo, s harmoniko in z gibanico reproducira struktura narodnega občutenja, in servirano s Karlom Marxom, te velike gospe slovenskega naroda ležijo kakor mora na možganih živih Slovencev.

Naslov: **Beseda ni konj. Estetska struktura slovenskih folklornih obrazcev**

Avtorica: Saša Babič
Drugi avtorji: uredila Barbara Ivančič Kutin
Leto: 2015
Zbirka: Ethnologica – Dissertationes 6
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovensko narodopisje
ISBN: 978-961-254-766-0
Specifikacija: trda vezava • 17 × 24 cm • 155 strani
Cena: 20.00 EUR

Folklorni obrazci so pestra skupina praviloma kratkih folklornih besedil; nekatera od teh uporabljamo v vsakodnevni komunikaciji in so še živa, druga so rezervirana za točno določene trenutke; nekatera pa izginjajo iz našega jezikovnega in kulturnega okolja. Njihova struktura, funkcija, tekstura in kontekst rabe so zelo različni, med seboj pa se močno razlikujejo tudi po dolžini: lahko obsegajo eno besedo (npr. pozdrav), eno poved (pregovori, uganke) ali pa manjše strnjeno besedilo (zagovor, molitev). V knjigi so sistematično in izčrpno prikazani izvor, struktura in klasifikacija ter sistem estetske strukture najbolj reprezentativnih folklornih obrazcev: delovni vzkliki, pozdravi, kletvice, pregovori, uganke, zagovori in folklorne molitve.

Naslov: **Tipni indeks slovenskih pravljic. Živalske pravljice in basni**

Avtorica: Monika Kropej Telban
Leto: 2015
Jezik: slovenski

Izdajatelj: Inštitut za slovensko narodopisje
ISBN: 978-961-254-770-7
Specifikacija: trda vezava • 16,5 × 24 cm • 461 strani
Cena: 29.00 EUR

Knjiga je prva iz obsežnega opusa sistemizacije slovenskih ljudskih pravljic po vzoru zadnje dopolnjene izdaje Mednarodnega tipnega indeksa pravljic (H.-J. Uther, *The Types of International Folktales* 2004). Zaobjema slovenske živalske pravljice in basni, ki so uvrščene med prvih 299 števil mednarodnega klasifikacijskega sistema. Prinaša doslej težko dostopno in arhaično mednarodno primerljivo gradivo, ki je tukaj prvič objavljeno v celoviti in sistematični obliki. S prenosom sodobnih znanstvenih dosežkov na slovensko raziskovalno področje, spremnimi študijami in komentarji ter aplikacijo mednarodnega klasifikacijskega sistema pri razvrščanju gradiva delo olajšuje nadaljnji razvoj vede, hkrati pa vključuje slovensko pripovedno izročilo v širši mednarodni kontekst. Posameznim tipom pravljic so dodani primeri pravljic, kar približuje knjigo tudi širši javnosti.

Naslov: **Religioznost in potrošništvo v sodobni japonski družbi**

Avtorica: [Tinka Delakorda Kawashima](#)

Leto: 2015

Zbirka: [Prostor, kraj, čas 5](#)

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: [Inštitut za antropološke in prostorske študije](#)

ISBN: 978-961-254-761-5

Specifikacija: mehka vezava • 14,8 × 21 cm • 288 strani

Cena: 17.00 EUR

Danes se pogosto poudarja kvarni vpliv modernizacije in potrošniške kulture na religijo in religioznost, a že sam obstoj tradicionalne religioznosti v (post)modernej japonski družbi kaže na skrivnost nekakšnega sožitja. Avtorica knjige ključ do razumevanja religije v potrošniški družbi poišče v t. i. ljudski religioznosti, ki jo analizira v družbenoekonomskih in političnih kontekstih od zgodnjemoderne do sodobne japonske družbe. Pokaže, kako je japonsko pluralno religijsko polje ob uradni religiji »dopuščalo« ljudsko religioznost v njenih tuzemskih interesih in praktičnih koristih, v »immanentističnem« pojmovanju božanstev in v eklektičnem, neafiliacijskem prakticanju religije, s čimer je ta imela ugodno spodbujevalno vlogo v modernizacijskih procesih. Z empirično raziskavo potrošniškega prostora priljubljenega templja Togenuki jizō v središču Tokia pokaže, da nakupovanje oblačil in hrane z religioznimi simboli (na številne praznične dni templja) služi potrjevanju družbenih identitet in vzpostavljanju začasnih skupnostnih kontekstov, v katerih se dokaj regularno vršijo religiozne prakse in krepki verovanje, ki stoji za religioznimi simboli.

Naslov: **Uporaba lidarskih podatkov za klasifikacijo pokrovnosti**

Avtorja: [Andreja Švab Lenarčič](#), [Krištof Oštir](#)

Leto: 2015

Zbirka: [Prostor, kraj, čas 6](#)

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: [Inštitut za antropološke in prostorske študije](#)

ISBN: 978-961-254-755-4

Specifikacija: internetna objava • pdf • 113 strani

Knjiga opisuje postopek izdelave karte pokrovnosti iz podatkov lidarskega snemanja, kot so višina, intenziteta in standardni odklon višine. Intenziteta opazovanega objekta je odvisna od vrste dejavnikov in zato težavna za interpretacijo. Po njeni preučitvi in nekaterih izboljšavah smo zelo dobro razločili kategorije pokrovnosti trava, njive in asfalt, za razločitev dreves in stavb pa smo morali uporabiti še standardni odklon višin. Na osnovi samostojnih lidarskih podatkov smo uspeli izdelati kakovostno karto pokrovnosti krajevnega območja, ki loči pet osnovnih kategorij, po potrebi pa jih lahko ločimo tudi več. Ko je postopek izdelave karte znan, lahko karto izdelamo povsem samodejno, z minimalnim naporom in stroški. Pri tem dobimo karto zelo dobre položajne in tematske natančnosti, s številnimi prednostmi za krajevne študije.

Naslov: **Exploraciones arqueológicas en Chactún, Campeche, México**

Uredil: Ivan Šprajc

Avtorji prispevkov: Ivan Šprajc, Atasta Flores Esquivel, Aleš Marsetič, Esteban Mirón Marván, Octavio Q. Esparza Olguín, Stephen Castillo Bernal

Leto: 2015

Zbirka: Prostor, kraj, čas 7

Jezik: španski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za antropološke in prostorske študije

ISBN: 978-961-254-780-6

Specifikacija: internetna objava • pdf • 108 strani

Arheološko najdišče Chactún, ki leži v vzhodnem delu mehiške zvezne države Campeche, smo odkrili leta 2013 v južnem delu obsežnega arheološko neraziskanega ozemlja, ki se razteza med regijama Río Bec in Chenes. Urbano jedro nekdanjega mesta sestavljajo tri koncentracije monumentalne arhitekture, med številnimi kamnitimi spomeniki pa je več takih, na katerih so ohranjeni reliefi. Sodeč po obsegu in velikosti stavb, je Chactún eno največjih majevskih mestnih središč, doslej znanih v osrednjem nižavju polotoka Jukatana. Medtem ko keramika razodeva poselitev od predklasične dobe naprej, stele s hieroglifskimi besedili in datumi kažejo, da je mesto doseglo svoj vzpon v pozni klasični dobi, ko je dobilo pomembno vlogo v regionalni politični hierarhiji. Glede na to, da najdišče leži nedaleč od osrednjega dela območja Río Bec, je presenetljivo, da njegove značilnosti kažejo na veliko tesnejše povezave s tradicijo Petén. Posebnost Chactúna so kamniti spomeniki z reliefi, modeliranimi v štuku, sekundarne lege mnogih stel in oltarjev pa razodevajo, da je bilo naselje prizorišče dejavnosti tudi še v stoletjih po največjem razcvetu.